

Prima instanță: Jud. Botanica, mun. Chișinău: Jud. L. Gafton

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: V. Pruteanu, A. Gavriliță, L. Popova

ÎN C H E I E R E

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător: Tatiana Vieru

Judecătorii: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Armaș Iurie,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Armaș Iurie
împotriva Guvernului Republicii Moldova, Autoritatea Aeronautică Civilă a
Republicii Moldova cu privire la anularea hotărârii de eliberare din funcție,
restabilirea în funcție, încasarea salariului și a prejudiciului moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, prin care a
fost respins apelul declarat de Armaș Iurie,

c o n s t a t ă :

La 09 septembrie 2015, Armaș Iurie s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Guvernul Republicii Moldova, Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova privind anularea hotărârii de eliberare din funcție, restabilirea în funcție, încasarea salariului și a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin Hotărârea Guvernului RM nr. 905 din 13 noiembrie 2013, a fost numit în funcția de director al Autorității Aeronautice Civile.

Susține că, atribuțiile sale în funcția de director al Autorității Aeronautice Civile le-a exercitat în conformitate cu prevederile Legii aviației civile nr. 1237 din 09 iulie 1997 și Regulamentului de organizare și funcționare, structurii și efectivul-limită ale Autorității Aeronautice Civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 645 din 07 august 2014.

Explică că, la 14 august 2015, în baza Hotărârii Guvernului RM nr. 538 din 12 august 2015, a fost eliberat din funcția de director al Autorității Aeronautice Civile.

Consideră hotărârea sus numită pasibilă anulării integrale, deoarece aceasta nu conține motivele de fapt și de drept privind desfacerea contractului individual de muncă, din inițiativa angajatorului, fapt ce vine în contradicție cu cerințele legale statuate de legislația Republicii Moldova.

Menționează că, este îndrept, fără respectarea procedurii prealabile de soluționare a litigiului de a contesta direct în instanța de judecată hotărârea de Guvern prin care a fost eliberat din funcție, iar instanța de judecată este obligată să se expună asupra argumentelor invocate în acțiune și asupra legalității hotărârii adoptate, or, în caz contrar, instanța va limita accesul liber la justiție al reclamantului, drept consfințit în art. 6 al Convenției CEDO.

Relevă că, cu toate că Autoritatea Aeronautică Civilă este o autoritate publică de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile, care are statut de persoană juridică de drept public, cu buget autonom și este subordonată Guvernului RM, nu-i sunt aplicabile prevederile Legii cu privire la Guvern nr. 64 din 31 mai 1990, deoarece Autoritatea Aeronautică Civilă nu se regăsește în structura administrației publice centrale, conform art. 24 al acesteia; nu sunt aplicabile prevederile Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, fiindcă Autoritatea Aeronautică Civilă nu face parte din autoritățile publice specificate în anexa nr. 1, conform art. 4 al acesteia; nu sunt aplicabile prevederile Legii nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, întrucât funcția de director al Autorității Aeronautice Civile nu este specificată în anexa la legea dată, conform art. 3 al acesteia.

Opinează că, din considerente sus citate, funcția de director al Autorității Aeronautice Civile nu cade sub incidența unei legi speciale, și, anume una din cele menționate mai sus, de aceea hotărârea contestată nu face nici o trimitere la o lege specială, decât la art. 20 p.3) al Legii cu privire la Guvern, care determină competența Guvernului RM, iar potrivit hotărârii Guvernului RM nr. 393 din 16 iunie 2015, reclamantul a fost suspendat din funcție în baza prevederilor art. 76 lit. j) din Codul Muncii.

Relatează că, încetarea raporturilor de muncă cu directorul Autorității Aeronautice Civile poate avea loc doar în condițiile stabilite de normele Codului Muncii, iar temeiul încetării raporturilor de muncă urma să fie indicat în hotărârea Guvernului RM nr. 538 din 12 august 2015 și în ordinul Autorității Aeronautice Civile de eliberare din funcție, sub sancțiunea nulității.

Apreciază că, întrucât desfacerea contractului individual de muncă, conform hotărârii contestate, a avut loc din inițiativa angajatorului, adică din inițiativa Guvernului RM, acesta era obligat să invoce unul din motivele prevăzute de art. 86 Codului Muncii.

Specifică că, încălcarea dreptului la muncă este agravată prin faptul, că încetarea contractului individual de muncă a avut loc în perioada aflării reclamantului în concediu medical- fapt ce se atestă din certificatul medical din 12 august 2015 privind incapacitatea de muncă, începând cu 12 august 2015 până la 05 septembrie 2015, fiind contrar prevederilor art. 86 al.(2) Codul Muncii, care prevede, în mod imperativ, neadmiterea concedierii salariatului în perioada aflării în concediu medical.

Declară că, în condițiile recunoașterii nulității hotărârii Guvernului RM nr. 538 din 12 august 2015, angajatorul, conform art. 90 Codul Muncii al RM, repară salariatului prejudiciul cauzat, care constă din plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului pentru această perioadă, compensarea prejudiciului moral, mărimea căruia se determină de instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu al salariatului.

Modul de calculare a salariului mediu pentru absența forțată de la locul de muncă este reglementat de Hotărârea Guvernului nr. 426 din 26 aprilie 2004, la determinarea căruia se ia în calcul trei luni calendaristice de lucru premergătoare evenimentului de care depinde plata respectivă.

În urma concretizărilor cerințelor solicită anularea integrală a Hotărârii Guvernului RM nr. 538 din 12 august 2015; restabilirea în funcția de director al Autorității Aeronautice Civile din ziua concedierii; încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă în sumă de 739871,90; încasarea sumei de 150000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 08 iulie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Armaș Iurie împotriva Guvernului Republicii Moldova, Autorității Aeronautice Civile a Republicii Moldova cu privire la anularea hotărârii de eliberare din funcție, restabilirea în funcție, încasarea salariului și a prejudiciului moral, ca neîntemeiată.

În susținerea poziției prima instanță a reținut că, eliberarea din funcție a lui Armaș Iurie a fost dispusă de către organul care l-a numit în această funcție, competența fiind respectată.

La fel, prima instanță a reținut că reclamantul a ocupat funcția respectivă exclusiv la decizia discreționară a Guvernului RM, fără ca reclamantul să participe la vreun concurs, să urmeze specializări sau eventual să susțină careva examene, astfel, prin prisma Hotărârii nr. 21 din 25 iulie 2013 a Curții Constituționale care a statuat că, de regulă destituirea presupune o procedură mai complicată decât numirea în funcție sau cel puțin echivalentă, iar în cazul reglementării constituționale sau legale

a procedurii de numire în funcție nu este necesară reglementarea procedurii de restituire, aceasta prezumându-se, instanța a conchis că, în speța dată destituirea din funcție a directorului Autorității Aeronautice Civile este reglementată de legea cu privire la Guvern, care deține competența necesară în procesul de numire și destituire din funcție a directorului Autorității și că destituirea din funcție a lui Armaș Iurie este echivalentă procedurii de numire acestuia în funcția dată, astfel se constată ca angajatorul a respectat garanțiile legale ale salariatului referitor la dreptul la muncă.

Totodată, instanța a conchis că pretențiile reclamantului înainte către Autoritatea Aeronautică Civilă sunt nejustificate, or în opinia instanței, în condiția în care destituirea reclamantului din funcție s-a efectuat nu la inițiativa și nu de către Autoritatea Aeronautică Civilă, dar de către Guvernul RM în mod unilateral, care, după cum s-a stabilit în instanță, nu a solicitat avizul sau aprobarea Autorității Aeronautice Civile pe faptul dat, angajarea Autorității Aeronautice Civile într-o eventuală răspundere civilă este neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 s-a respins apelul declarat de Armaș Iurie și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La data de 08 februarie 2017 Armaș Iurie a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016 solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele faptice ale cauzei și a specificat faptul că, instanța de apel avea obligația, prin prisma prevederilor art. 373 alin. (5) CPC, de a se pronunța asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de apel, însă contrar celor menționate instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor indicate, ceea ce constituie o eroare judiciară considerabilă în coraport cu drepturile procedurale ale părții procesului civil, deoarece acesta nu a beneficiat de o verificare, în limitele judecării apelului, a legalității și temeiniciei hotărârii atacate.

Precizează că, argumentele apelantului, trecute cu vederea de către instanța de apel, sunt semnificative pentru raporturile juridice de muncă între părți, deoarece reflectă temeiul încetării acestora, care a fost ignorat de către angajator.

Susține că nu neagă faptul, că numirea și demiterea din funcție de director al Autorității Aeronautice Civile al RM, pe care a deținut-o recurentul, are loc potrivit competențelor stabilite în Legea cu privire la Guvern nr. 64-XII din 31 mai 1990 și Legea aviației civile nr. 1237-III din 09 iulie 1997, ceea ce este menționat de către instanța de apel, dar totodată, Guvernul RM este obligat să respecte și alte legi generale și speciale, cum ar fi, în cazul dat, prevederile Codului Muncii.

Consideră că în lipsa unei aprecieri din partea instanței de apel a motivelor invocate în apelul declarat a predeterminat adoptarea unei decizii neîntemeiate,

pasibile casării integrale din cauza încălcării esențiale ale normelor de drept material, care reglementează temeiurile încetării raporturilor de muncă.

Invocă prevederile Jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului care obligă instanțele de judecată naționale de a examina acțiunea, prin prisma prevederilor art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nr. 1950 din 04 noiembrie 1950, deoarece Curtea dispune de o competență limitată pentru a verifica respectarea legislației interne, în special în cazul în care nimic din dosar nu permite să se concluzioneze că autoritățile au aplicat în mod vădit eronat prevederile legislației în cauză, sau a ajuns la concluzii arbitrare.

Afirmă că cazul dat cade sub incidența art. 432 alin.(2) lit. a) și alin. (4) CPC, care a avut drept consecință soluționarea greșită a pricinii și încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În baza celor expuse, solicită Armaș Iurie admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 07 decembrie 2016 (f.d.201-204, Vol. I), fiind expediată în adresa părților prin scrisoare de însoțire a Curții de Apel Chișinău la 13 decembrie 2016 (f.d.205, Vol. I), confirmarea privind recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsește.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 februarie 2017, în termen (f.d.183-186).

În conformitate cu art.439 alin.(2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

La 03 aprilie 2017, Autoritatea Aeronautică Civilă RM a prezentat referință prin care solicită respingerea recursului înaintat de Armaș Iurie ca fiind inadmisibil.

La 06 aprilie 2017, Guvernul Republicii Moldova a prezentat referință prin care solicită respingerea recursului înaintat de Armaș Iurie ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Armaș Iurie, este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Armaș Iurie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel și în cererea de chemare în judecată inițială.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Armaș Iurie, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Armaș Iurie, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Armaș Iurie, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu